ޕޮލިސީ ބްރީފް: މޫސުމީ ބަދަލުތަކަށް ވިލުންވެރި މަސްވެރިކަމެއް ބިނާކުރު
ނ
އިސްކަންދޭންޖެހޭ ކަންތައްތަ
މައްސަލަ
ދިވެހި މަސްވެރިކަން ބިނާވެފައިވާ ކަނޑުތަކަށް މޫސުމީ ބަދަލުތަކުގެ އަސަރު މިހާރުވެސް ދަނީ ކުރަމުންނެވެ. ކަނޑުގެ ލޮނުގަނޑު
ހޫނުވުމާއި، ކަނޑުގެ އެސިޑިޓީ އިތުރުވުމުގެ އިތުރުން އޮކްސިޖަންގެ މިންވަރު ދަށްވުމުގެ ސަބަބުން މުރަކަ ފަރުތަކަށާއި،
މަސްމަހާމެހީގެ މާހައުލުތަކަށާއި، ކާނާގެ ވިއުގާތަކަށާއި، އަދި އިގްތިސާދީ ގޮތުން މުހިންމު މަސްމަހާމެހި އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކަށް
ބަދަލުތައް ދަނީ އަންނަމުންނެވެ. ތަކުރާރުކޮށް ގާ ހުދުވުމުގެ ސަބަބުން ފަރުތަކުގެ ގުދުރަތީ މުއްސަނދިކަން ދަށްވެ، ފަރުމަހާއި،
އމާުއި، އދި މައބދ ނެތް ދިރުންތަކަށ މީގެ ނދވ އަސަރ ދަްނީ ކުރަމުންނެވެ.
ދެަަޭޭި
ވަ ރެ ގުަަަ ކަުަު ރްަ މެޭޭަު ށުުަެ
މި ބަދަލތކުގެ ނދވ އަސރ ކުރަނީ ހމައެކަނި ދިރުންތކގ މުއްސަނދިކަމަކަށް ނޫނެވެ. މަސްވެރިކަމަކީ ރާއްޖޭގެ އާމްދަނީއާއި،
ކާނާގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، އަދި ބޭރު ފައިސާ ހޯދުމަށް އޮތް މުހިންމު އެއް މަސްދަރެވެ. ކަނޑުމަހާއި، އެމާއި، އަދި ފަރުގެ
ވަސީލަތްތައް ހުންނަ މިންވަރަށާއި އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން، މަސްވެރިކަމަށް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތާއި
ހަރަދު އިތުރުވެ، ބޭނޭ މަހުގެ މިންވަރު ލަފާކުރަން ދަތިވެ، ކުދިފަންތީގެ މަސްވެރިންނަށާއި މަސްވެރި އާއިލާތަކަށް ބޮޑެތި
ގޮންޖެހުންތަކާ ކުރިމަތިލާން ޖެހިދާނެއެވެ.
މޫސމަށ އަްންނަ ބަދަލުތަކަކީ މުޅި ދުނިޔެއަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ބޮޑު ގޮންޖެހުމަކަށް ވުމާއެކު، މިކަމަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ
ނުަްެުްެ
ފނވރގައި އެންމެން ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރަން ޖެހެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ރާއްޖޭގެ ފެންވަރުގައި އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅުތަކެއް
އަޅައިގން، ރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަމުގެ ސިނާޢަތަށް މޫސުމީ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ ނޭދެވޭ އަސަރުތައް ކުޑަކުރެވިދާނެއެވެ.
ދުޅަހެޔޮ މަސްމަހާމެހީގެ އާބާދީތަކާއި ރައްކާތެރި ކުރެވިފައިވާ ކަނޑުގެ މާހައުލުތަކަކީ މޫސުމީ ބަދަލުތަކުން ކުރާ އަސަރުތަކުން
އަރައިގަތުމުގެ ގާބިލުކަން ބޮޑު ތަންތަނެވެ. އެހެންކަމުން، މަސްވެރިކަން މެނޭޖުކުރުމާއި، މާހައުލުތައް ހިމާޔަތްކުރުމާއި، އަދި
މާހައުލީ ނިޒާމުތައް ދިރާސާކޮށް މޮނިޓާކުރުމަކީ މޫސުމީ ބަދަލުތަކަށް ހޭނުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތުގެ މުހިންމު ބައިތަކެއްގެ ގޮތުގައި
ހަދަންޖެހެއެވެ.
؟
ބަދަލުވަމުންދަނީ ކޮންކަމެއް
ކަނޑުމަހުގެ މަސްވެރިކަ މިހާރަށްވުރެ ބޮޑަށް އަންދާޒާކުރަން އެންވެރިކަމަ މޫސުމީ ބަދަލުތަކާއި މަސްވެރިކަމުގެ ސަބަބުން
ދަތިވެދާނެއެވެ. ކަނޑުގެ ލޮނުގަނޑު ހޫނުވުމާއި އޮކްސިޖަންގެ މިންވަރު ގޮންޖެހުންތަކެއް ކުރިމަތިވަމުންދެއެވެ. ގާ ހުދުވުމުގެ ސަބަބުން ބައެއް
ދަށްވުމުގެ ސަބަބުން، ކަނޑުމަހާއި އެނޫންވެސް ހިޖުރަކުރާ ބޮޑެތި ބާވަތުގެ އެން އުޅޭ މާހައުލުތައް ހަލާކުވަމުންދާއިރު، ކަނޑުގައި
މަސްމަހާމެހި އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކާއި، އެ ތަކެތި ފީނާ ފުންމިނަށް ބަދަލު ޕްލޭންކްޓަން އުފެދޭ މިންވަރަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން އެމުގެ
އަންނާނެ ކަމަށް ބެލެވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، ކަނޑުމަސް ކައިއުޅޭ ކާނާ ބާވަތްތަކުގެ ކާނާއަށްވެސް އަސަރުކުރެއެވެ. ނަމަވެސް ދިރާސާތަކުން
ލިބޭ މިންވަރަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުންވެސް، މަސް އައިންތައް ދައްކާގޮތުގައި، ބައެއް ބާވަތްތަކުގެ އެން މަދުވުމަށް މޫސުމީ
އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކަށް ބަދަލު އައުން އެކަށީގެންވެއެވެ. ދިވެހި ބަދަލުތަކަށްވުރެ ބޮޑަށް، މަސްވެރިކަން ކުރާ މިންވަރު އިތުރުވުމާއި
މަސްވެރިންނަށް ބަލާއިރު، މީގެ މާނައަކީ މަސް އައިންތައް ހޯދުމަށް މަސްވެރިކަމުގައި ބޭނުންކުރާ އާލާތްތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ނޭދެވޭ
ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތާއި، ހޭދަވާ ވަގުތާއި، ތެލަށް ކުރަންޖެހޭ ޚަރަދު އަސަރު މާ އަވަހަށް ރާނެއެވެ.
ފޯ ފާ
އިތުރުވުމެވެ. އަދި ރާއްޖޭގެ އިގްތިސާދީ ސަރަހައްދުން ބޭރުގައި މަސް
އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގައި ބޭނޭ
މަހުގެ މިންވަރަށް އަސަރުކޮށްފާނެއެވެ.
1

ފަރުމަހުގެ މަސްވެރިކަމަ ދެގޮތަކުން ނުރައްކާ އެބައޮތެވެ. ނ
ތަކުރާރުކޮށް ގާ ހުދުވުމުގެ ސަބަބުން ފަރުތަކުގެ ދިރުންތަކާއި މަސްމަހާމެހި މަސްވެރިކަ ވެސް ވަނީ ނުރައްކަލުގެ ތެރޭގައެވެ. ކަނޑުތައް
ނިވާވެ އުޅޭނެ ތަންތަން މަދުވަމުންދާއިރު، ނާޒުކުވެފައިވާ މިފަދަ ހޫނުވުމާއި ލޮނުގެ އެސިޑިޓީ އިތުރުވުމުގެ ސަބަބުން، އިއްސާއި
މާހައުލުތަކުން މުހިންމު ބާވަތްތަކުގެ މަސް ބޭނުމުގެ ސަބަބުން އެ ނިޒާމަށް ހުއިފިލަނޑާ ފަދަ ދިރުންތަކުގެ ހެދިބޮޑުވުމަށާއި އާލާވުމަށް ބޮޑެތި
އިތުރު ބުރަދަނެއް އާދެއެވެ. ފަރުތަކުގެ މާހައުލު ގޯސްވަމުންދާއިރު، ހުރަސްތަކެއް ކުރިމަތިވެއެވެ. ވަކިން ހާއްސަކޮށް، މިހާރުވެސް މަދުވެފައިވާ
އިގްތިސާދީ ގޮތުން އަގުބޮޑު ބޮޑެތި ފަރުމަސްތައް ހުސްވުމުގެ ބިރު މީގެ މިފަދަ ބާވަތްތައް އަލުން އާލާވުމަށް މޫސުމީ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން އިތުރު
ސަބަބުން ވަރަށް ބޮޑެވެ. ދަތިތަކާ ކުރިމަތިވާނެއެވެ.
؟
މީގެ ސަބަބުން ދިވެހީންނަށް ކުރާނެ އަސަރަކީ ކޮބާ
މޫސުމަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން މަސްތައް އުޅޭ ސަރަހައްދުތަކަށާއި މަހުގެ އާބާދީއަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން،
މަސްވެރިންނަށް ކުރިން ބޭނި މިންވަރަށް މަސް ބޭނުމަށްޓަކައި ދުރަށް ދަތުރުކުރަންޖެހުމާއި، ކަނޑުމަތީގައި ގިނަ ވަގުތު
ހޭދަކުރަންޖެހުމުގެ އިތުރުން ތެލަށް ކުރާ ހޭދަ ބޮޑުވެގެންދާނެއެވެ. މިކަމުގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ ގޮންޖެހުންތައް، މަސްވެރިކަން
ކުރާ ސަރަހައްދު ބަދަލުކުރުމުގެ ގާބިލުކަން ކުޑަ ކުދިފަންތީގެ މަސްވެރިންނަށް ވަކިން ހާއްސަކޮށް ބޮޑުވާނެއެވެ.
މަސްވެރިކަން ދަށްވުމާއި ނުވަތަ މަސްވެރިކަން ލަފާކުރަން ދަތިވުމަކީ ކާނާގެ ރައްކާތެރިކަމަށްވެސް އޮތް ނުރައްކަލެކެވެ. ފަރުތަކުގެ
ދުޅަހެޔޮކަމަށް ނުރައްކާ ބޮޑުވެފައިވާ ދަނޑިވަޅެއްގައި، ފަރުމަހުގެ މަސްވެރިކަމަށް ބަރޯސާވާ މިންވަރު އިތުރުވުމަކީ، މޫސުމީ
ބަދަލުތަކުގެ ސަބަބުން ކުރާ އަސަރުތަކުން އަރައިގަތުމަށް މަސައްކަތްކުރާ ގުދުރަތީ މާހައުލުތަކަށް ނުކަތާވަރަށް ބާރުބޮޑުވެ، ހާލަތު
އިތުރަށް ގޯސްވެގެން ހިނގައިދާނެ ކަމެކެވެ.
މޫސުމީ ބަދަލުތަކަށް ވިލުންވެރި މަސްވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތުތައް ބައްޓަންކުރުމުގައި އިސްކަންދޭންޖެހޭ
ފަސް ކަމެއް:
.1މަހުގެ އާބާދީ ދުޅަހެޔޮ މިންވަރެއްގައި ބެލެހެއްޓުން: މަސްވެރިކަން މެނޭޖުކުރުމަށް މިހާރު ހުރި އުސޫލުތަކާއި، މަސް
އެންމެ ގިނަވެގެން ބޭނޭނެ މިންވަރާއި ސައިޒު ލިމިޓުތަށް ފުރިހަމައަށް ތަންފީޒުކުރުން. ބިސް އަޅާ އުމުރުގެ ދުޅަހެޔޮ
މަހުގެ އާބާދީތަކެއް ދެމެހެއްޓުމަކީ މޫސުމީ ބަދަލުތަކާއެކު މަސްވެރިކަމަށް އަންނަ ލޮޅުންތަކުން އަރައިގަތުމަށް ލިބޭނެ
އެންމެ ބޮޑު އެހއެވެ.
ދަީަ
ނެަ .2މތުހްިންމު ސަރހއްދުރުަާުިތކއުި ނަިމސްް ބތިްސއަަޅާ ސަުރަހއްދެުތައް ހިމާޔަތްކުރުން: ކަނޑުފަޅުގެ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ
ކަ ގަަާ
ސަރަހައްދުތައް އިތުރކރުމާއ، މަސް ބިސްއޅަން ޖމވާ ސަރަހައްދުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ އިތުރުން، ފަރުތަކާއި،
ފަރުތަކާއި ގުޅިފައިވާ މޫދުވިނަ އަދި ކުޅިފާޗަސްބިން ސަރަހައްދުތަކަށް އިންސާނުންގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވާ ނޭދެވޭ
އަސަރުތައް ކުޑަކުރުން. މި ރިޕޯޓުގައިވާ ބަލާލެވުނު ދިރާސާތަކުން ދައްކާ ގޮތުގައި، ރަނގަޅަށް ބަލަހައްޓާ ފަރުތަކާއި
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކުގެ ސަބަބުން، ފަރުތަކުން ގާ ހުދުވުމުގެ ހާދިސާތަކަށްފަހުވެސް މަހުގެ ސްޓޮކު
ދެމެހެއްޓުމަށާއި އާލާވުމަށް އެހީތެރިވެދެއެވެ.
.3މަސްވެރިކަން މޮނިޓަރކުރުމާއި މެނޭޖްކުރުމުގެ ނިޒާމުތަކުގެ ތެރޭގައި މޫސުމީ ބަދަލުތައް ހިމެނުން: ބާނާ މަހުގެ
މިންވަރާއި، މަސްވެރިކަމަށް ލާ ހިތްވަރާއި، މަސް އުޅޭ އަދި އާލާވާ ސަރަހައްދުތަކާއި، އެމުގެ ތަދިކަމަށް އަންނަ
ބަދަލުތައް ގާތުން ބަލައި، އަންނަމުންދާ ބަދަލުތައް ކުރިއާލާ ދެނެގަތުން. މަސްވެރިކަން މެނޭޖްކުރުމުގެ ރޭވުންތަކަކީ
ކުރީގެ ހާލަތަށް އެކަނި ބިނާނުވެ، އަންނަ ބަދަލުތަކަށް ފެތޭނޭފަދަ ނިޒާމަކަށް ހެދުން.

.4މަސްވެރި އާއިލާތަކާއި މުޖުތަމައުތަކުގެ ވިލުންވެރިކަން އިތުރުކުރުން: ތެލަށް ކުރާ ހޭދަ ކުޑަ އުޅަނދުފަހަރާއި،
އިއާދަކުރަނިވި ހަކަތައާއި، މަސް ހޯދުމަށް ބޭނުންކުރާ ޒަމާނީ ވަސީލަތްތަކާއި، ރައްކާތެރި މަސްވެރިކަމުގެ އުސޫލުތައް
ކުރިއެރުވުމަށް އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން. މީގެ އިތުރުން، ކަނޑުމަހުގެ މަސްވެރިކަމުގައި ރާއްޖޭގެ ދޮށީގެ
މަސްވެރިކަމުގެ ދެމެހެއްޓެނިވި ސިފަތައް ހިފެހެއްޓުން.
.5ކަނޑުމަހުގެ މަސްވެރިކަމުގައި ސަރަހައްދީ އެއްބާރުލުން ވަރުގަދަކުރުން: ކަނޑުމަހަކީ ވަކި ގައުމެއްގެ ސަރަހައްދީ
އިމުގެ ތެރޭގައި އެކަނި އުޅޭ އެއްޗަކަށް ނުވާތީ، އިންޑިއަން އޯޝަން ޓޫނާ ކޮމިޝަން (އައި.އޯ.ޓީ.ސީ) މެދުވެރިކޮށް،
ދިރާސާތަކާއި، ސްޓޮކް އެސެސްމަންޓްތަކާއި މަސްވެރިކަން މެނޭޖުކުރުމުގައި މޫސުމީ ބަދަލުތަކަށް ރިއާޔަތްކުރުމަށް
ރާއްޖެއިން ވަކާލާތުކުރުން. އަދި އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ކަނޑުމަހުގެ އާބާދީ އާއި މަސް އާލާވުމަށް ބޭނުންވާ ބޮޑެތި
މަހުގެ އާބާދީ (ސްޕޯނިންގ ބަޔޯމާސް) ދުޅަހެޔޮ މިންވަރެއްގައި ހިފަހެއްޓުމަށް ބާރު އެޅުން.
ސިޔާސަތާ ގުޅޭ މެސެޖު
ކަނޑުގެ ލޮނުގަނޑު ހޫނުވުމާއި، އެސިޑިޓީ އިތުރުވުން ފަދަ ދުނިޔެއަށް ކުރިމަތިވަމުންދާ މޫސުމީ ބަދަލުތަކަކީ ހަމައެކަނި ރާއްޖެއަށް
ހުއްޓުވޭނެ ކަންކަމެއް ނޫނެވެ. ނަމަވެސް، އެފަދަ ބަދަލުތަކަށް ރާއްޖޭގައި ކުރާ މަސްވެރިކަމުގެ ހަރަކާތްތަކަކީ ވިލުންވެރި
ހަރަކާތްތަކެއްކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ ރާއްޖެއަށް ކުރެވޭނޭ ކަމެކެވެ.
މާގިނައިން މަސްބޭނުން މަދުކުރުމާއި، މުހިންމު މާހައުލުތައް ހިމާޔަތްކުރުމާއި، މަސް އާލާވާ އާބާދީތައް ދެމެހެއްޓުމާއި، މިހާރަށް
ވުރެ ރަނގަޅަށް މަސްވެރިކަން މޮނިޓާ ކުރުމަކީ މާހައުލީ ނިޒާމުތަކަށާއި މަސްވެރި މުޖުތަމައުތަކަށް މޫސުމީ ބަދަލުތަކަށް
ވިލުންވެރިވުމަށް ލިބޭނޭ ބާރެކެވެ.
އެހެންކަމުން، މަސްވެރިކަމުގެ ދާއިރާއިން މޫސުމީ ބަދަލުތަކަށް އިންތިޒާމުވުމަކީ ވަކި ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ދެކުމުގެ ބަދަލުގައި،
ހަރުދަނާ މަސްވެރިކަން ބެލެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމަކާއި ކަނޑުފަޅުގެ މުހިންމު މާހައުލުތައް ރައްކާތެރިކުރުމަކީ މޫސުމީ ބަދަލުތަކުން
ސަލާމަތްވުމަށް އެޅޭ އެންމެ މުހިންމު ފިޔަވަޅުތަކެވެ. މޫސުމީ ބަދަލުތަކުގެ އަސްލު ސަބަބުތަކަށް ހައްލު ހޯދުމަށްޓަކައި
ބައިނަލްއަގުވާމީ ފެންވަރުގައި މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަންޖެހުނު ނަމަވެސް، ރާއްޖޭގެ ފެންވަރުގައި މަސްވެރިކަން ރަނގަޅަށް
މެނޭޖުކުރެވިއްޖެ ނަމަ މޫސުމީ ބަދަލުތަކާއި ކުރިމަތި ލުމުގެ ގާބިލުކަން އިތުރުކުރެވިދާނެކަމީ މި ރިޕޯޓުގެ މައިގަނޑު ނިންމުމެވެ.
މުޅި ރިޕޯޓު މި QR ކޯޑުން ކިޔާލެވޭނެ